

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра обліку і оподаткування

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК

підготовки бакалавра

галузі знань 07 Управління та адміністрування

спеціальності 071 Облік і оподаткування

освітньо-професійної програми Облік і оподаткування

Силабус освітнього компонента УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК підготовки бакалавра, галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 071 Облік і оподаткування, за освітньо-професійною програмою Облік і оподаткування

Розробник: Садовська І. Б., завідувач-професор кафедри обліку і оподаткування, доктор економічних наук, професор

Погоджено:
гарант освітньо-професійної програми
Облік і оподаткування

Анна САФАРОВА

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри обліку і оподаткування
протокол № 1 від 27 серпня 2025 р.

Завідувач кафедри:

Ірина САДОВСЬКА

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	07 Управління та адміністрування 071 Облік і оподаткування Облік і оподаткування Перший (бакалаврський)	Нормативний
Кількість годин / кредитів 120/4		Рік навчання – 3-ий
		Семестр – 5-ий
		Лекції – 30 год.
ІНДЗ: немає		Практичні (семінарські) – 32 год. Лабораторні – 0 год.
		Самостійна робота – 50 год.
		Консультації – 8 год.
	Форма контролю: екзамен	
Мова навчання	Українська	

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я, по батькові – [Садовська Ірина Борисівна](#)

Науковий ступінь – доктор економічних наук

Вчене звання – професор

Посада – завідувач кафедри обліку і оподаткування

Контактна інформація: +38-050-339-85-16, Sadovska.Iryna@vnu.edu.ua

Дні занять: <https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу.

Предметом вивчення освітнього компонента є сукупність об'єктів в процесі операційного та стратегічного управління господарською діяльністю, а саме господарські засоби і джерела їх формування та господарські процеси і їх результати. Підготовка фахівців високої кваліфікації, здатних в умовах економічних перетворень широко використовувати свої знання при проведенні роботи із забезпечення системи управління обліковими і нефінансовими даними на підприємствах різних галузей національної економіки та прийнятті управлінських рішень; вивчення та засвоєння знань з теорії і практики ведення управлінського обліку та складання внутрішньої управлінської звітності. Дисципліна «Управлінський облік» спрямована на формування у студентів системи знань, умінь і навичок з методології, методики та інструментарію побудови й розв'язання складних задач бізнесу, пов'язаних з питаннями бюджетування, оцінки поведінки витрат, вибору оптимальних стратегій, застосування Lean і КРІ.

2. Пререквізити. Постреквізити.

2.1. Пререквізити. Вивчення дисципліни базується на знаннях, уміннях і навичках, які студенти отримали при вивченні попередніх дисциплін: «Бухгалтерський облік», «Менеджмент», «Мікроекономіка», «Економіка».

2.2. Постреквізити. Знання, уміння і навички, що здобуваються в процесі вивчення цієї дисципліни, будуть потрібні для вивчення наступних дисциплін: «Обліково-аналітичне забезпечення стратегічного планування», «Стратегічний управлінський облік», «Облікова політика», «Організація обліку» тощо.

3. Мета і завдання освітнього компонента.

Метою освітнього компонента «Управлінський облік» є формування системи наукових знань і практичних вмінь і навичок з організації і методики управлінського обліку на підприємствах різних форм власності, удосконалення його методів, інструментів і процедур з урахуванням передового зарубіжного та вітчизняного досвіду.

Основними **завданнями** вивчення освітнього компонента «Управлінський облік» є набуття практичних вмінь застосовувати відповідні методи та прийоми у процесі оперативного і прогностичного обліку витрат, доходів і фінансових результатів, калькулювання, планування, бюджетування, контролю і аналізу відхилень, оцінки ризиків з метою прийняття ефективних управлінських рішень на підприємствах різних форм власності для раціонального і економічного використання трудових, матеріальних, інтелектуальних і фінансових ресурсів.

4. Компетентності. Програмні результати навчання. Soft skills.

Компетентності, які студент здобуде в результаті вивчення освітнього компонента

Спеціальність	Загальні компетентності (ЗК)	Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	Результати навчання
071 – Облік і оподаткування	ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	СК03. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення. СК05. Проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень.	ПР04. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень. ПР08. Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації.

Soft skills, які здобуде здобувач освіти в результаті вивчення освітнього компонента:

1. Аналітичне мислення та критичний аналіз – уміння оцінювати фінансово-економічну інформацію, виявляти проблеми та шукати оптимальні рішення.
2. Уміння приймати рішення в умовах невизначеності – формування здатності швидко реагувати на зміну зовнішнього та внутрішнього середовища підприємства.
3. Командна робота – навички ефективної взаємодії з колегами у процесі обговорення управлінських рішень та спільного пошуку шляхів їх реалізації.
4. Комунікаційні навички – здатність чітко й доступно презентувати результати аналізу, аргументувати управлінські пропозиції та переконувати аудиторію.
5. Стресостійкість та гнучкість – уміння працювати з великими масивами інформації, адаптуватися до нових методик і змін у бізнес-середовищі.
6. Лідерські якості та організованість – здатність координувати діяльність, планувати роботу та брати відповідальність за результат.
7. Креативність та інноваційність – розвиток вміння пропонувати нестандартні підходи до управління витратами та формування бюджетів.

8. Етичність і відповідальність – усвідомлення ролі прозорості та достовірності інформації у процесі прийняття управлінських рішень.

9. Time-management – уміння організувати власний час та робочий процес для ефективного виконання завдань.

10. Навички самонавчання – здатність постійно вдосконалювати знання та адаптувати їх до нових викликів у сфері управлінського обліку.

5. Структура освітнього компонента.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс	*Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Основи управлінського обліку						
Тема 1. Управлінський облік як інформаційна система	10	2	2	6	-	ДС (1), О/Т (2), ОС (3) / 5 балів
Тема 2. Класифікація і поведінка витрат	10	2	2	5	1	ДС (1), О/Т (2), ОС (3), РЗ/К (4) / 5 балів
Тема 3. Системи і методи обліку витрат і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг)	10	2	2	5	1	ДС (1), О/Т (2), ОС (3), РЗ/К (4) / 5 балів
Тема 4. Облік і розподіл непрямих витрат	10	2	2	5	1	ДС (1), О/Т (2), ОС (3), РЗ/К (4) / 5 балів
Тема 5. Нормативний управлінський облік	10	2	4	3	1	ДС (1), О/Т (2), ОС (3), РЗ/К (4) / 5 балів
Тема 6. Облік і калькулювання за повними і змінними витратами	10	4	4	1	1	ДС (1), О/Т (2), ОС (3), РЗ/К (4) / 5 балів
Разом за модулем 1 годин / балів	60	14	16	25	5	30
Змістовий модуль 2. Управлінський аналіз і бюджетування						
Тема 7. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку	10	2	2	5	1	ДС (1), О/Т (2), ОС (3), РЗ/К (4) / 5 балів
Тема 8. Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень	10	2	2	5	1	ДС (1), О/Т (2), ОС (3), РЗ/К (4) / 5 балів
Тема 9. Бюджетування і контроль витрат, доходів і фінансових результатів діяльності підприємства	10	4	4	2	-	ДС (1), О/Т (2), ОС (3), РЗ/К (4) / 5 балів
Тема 10. Облік, контроль і звітність за центрами відповідальності	10	2	4	4	-	ДС (1), О/Т (2), ОС (3), РЗ/К (4) / 5 балів
Тема 11. Стратегічний управлінський облік	10	2	2	6	-	ДС (1), О/Т (2), ОС (3), РЗ/К (4) / 5 балів
Тема 12. Організація управлінського обліку	10	4	2	3	1	ДС (1), О/Т (2), ОС (3), РЗ/К (4) / 5 балів
Разом за модулем 2 годин / балів	60	16	16	25	3	30

Види неформального та інформального навчання передбачають перезарахування окремих тем або модулів, залежно від обсягу годин, тематики і змісту виконаних завдань, які обов'язково відповідають програмі освітньої компоненти. **Кількість балів залежить від обраної теми або модуля, години і бали з яких прописані в цій таблиці.	**
Види студентської наукової роботи для присудження бонусних (додаткових)балів: - опублікована наукова стаття у фахових виданнях України чи рецензованих закордонних журналах – 10 балів; - публікація тез – з виступом на конференції 5 балів, без виступу – 3 бали; - підготовка та участь у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт, конкурсі дипломних і магістерських робіт – 7 балів; – перемога у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт, конкурсі дипломних і магістерських робіт – 15 балів; – подача проектних заявок на участь в студентських програмах обміну, стипендійних програмах, літніх та зимових школах тощо – 7 балів. Наукова робота (за бажанням) , оцінюється максимум 20 балів за призове місце ***Увага! Загальна кількість балів, що вноситься до відомості за поточну роботу, у випадку ОК, де передбачено екзамен, не може перевищувати, як правило, 70 (п.4.5. Положення https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2023-09/2023_Polozh_pro_otzin.pdf).	10
Разом поточний контроль	70
Види підсумкових робіт	Бал
Модульна контрольна робота 1	МКР / 15 балів
Модульна контрольна робота 2	МКР / 15 балів
Всього годин / Балів	100

*Форма контролю: ДС – дискусія, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв'язування задач / кейсів, ОС – онлайн-стажування на платформі-симуляторі, ІНДЗ / ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР / КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота,

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Питання та завдання для самостійної роботи визначені відповідними темами курсу й регламентуються методичними рекомендаціями до виконання самостійної роботи.

Завдання 1. Рекомендовані теми для самостійного опрацювання:

Тема 1. Інноваційні моделі управлінського обліку (ОС – онлайн-стажування на платформі-симуляторі) <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/issue/view/100>

Тема 2. Класифікація і поведінка витрат

Тема 3. Системи і методи обліку витрат і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг)

Тема 4. КРІ в управлінському обліку

Тема 5. Система LEAN: історія, інструменти, досвід в Україні

Завдання 2. Прослухати і опрацювати курс Право на бізнес: як залучати ресурси на власну справу (ОС – онлайн-стажування на платформі-симуляторі), який розташований на платформі за посиланням <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/pravo-na-biznes-zaluchennia-resursiv/>

Перелік питань/тем для самостійного опрацювання/проведення наукових досліджень з опублікуванням тез доповідей на міжнародних/всеукраїнських наукових конференціях:

1. Теоретико-методологічні основи управлінського обліку
2. Сутність та завдання управлінського обліку в сучасному підприємстві.
3. Відмінності між фінансовим та управлінським обліком.
4. Роль управлінського обліку у стратегічному та оперативному управлінні.
5. Концепції та принципи побудови системи управлінського обліку.
6. Система обліку витрат

7. Класифікація витрат за різними ознаками (економічними елементами, статтями калькуляції, способом включення у собівартість).
8. Методи калькулювання собівартості продукції (позамовний, попередільний, нормативний, ABC-костинг).
9. Direct-costing та absorption-costing: переваги й недоліки.
10. Розподіл накладних витрат: традиційні та сучасні підходи.
11. Управлінський облік доходів і результатів
12. Методи визначення фінансових результатів у системі управлінського обліку.
13. Система показників рентабельності та їх роль в управлінні.
14. Внутрішньогосподарський контроль доходів та витрат.
15. Бюджетування і планування
16. Сутність, цілі та завдання бюджетування.
17. Види бюджетів і їх взаємозв'язок у системі управлінського обліку.
18. Гнучкі та статичні бюджети: порівняльна характеристика.
19. Бюджетування як інструмент управління ризиками.
20. Управлінський аналіз
21. Маржинальний аналіз і його використання для прийняття рішень.
22. Точка беззбитковості та аналіз взаємозв'язку «витрати – обсяг – прибуток».
23. Роль релевантних витрат в управлінських рішеннях.
24. Аналіз «make or buy» у виробничому процесі.
25. Внутрішній управлінський контроль і облікова політика
26. Організація внутрішнього контролю у системі управлінського обліку.
27. Управлінський облік у системі корпоративного управління.
28. Формування облікової політики для цілей управлінського обліку.
29. Сучасні тенденції розвитку управлінського обліку
30. Використання інформаційних систем і технологій в управлінському обліку.
31. Lean accounting: сутність і перспективи впровадження.
32. Управлінський облік у контексті сталого розвитку та ESG-звітності.
33. Міжнародний досвід організації управлінського обліку.
34. Lean методологія в управлінському обліку
35. Ефективна співпраця з ІІІ в системі управлінського обліку

IV. Політика оцінювання

Політика щодо організації навчального процесу/ відвідування занять. Основні принципи організації поточного й підсумкового контролю знань здобувачів освіти розкриті у Положенні про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти ВНУ імені Лесі Українки (<https://bit.ly/3xyVDTk>).

Політика викладача щодо студента ґрунтується на засадах ефективної співпраці. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватись термінів, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом, заздалегідь повідомляти викладача про відсутність на занятті. Пропущені заняття відпрацьовувати під час консультацій відповідно до затвердженого графіка. Через об'єктивні причини (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний план навчання) навчання може відбуватись в онлайн формі з використанням системи Moodle, Office 365 (Teams) за погодженням із керівником курсу.

Здобувач освіти **зобов'язаний** старанно виконувати завдання, брати активну участь в освітньому процесі.

Під час вивчення освітньої компоненти при поточному контролі оцінюванню підлягають результати навчання, що виявляються через продемонстровані здобувачем знання та набуті уміння й навички, а саме:

- за роботу на практичних заняттях;
- за виконання підсумкових контрольних робіт;
- за виконання завдання самостійної роботи.

Під час проведення підсумкових контрольних робіт передбачене оцінювання результатів навчання, які здобувач набув після опанування навчального матеріалу змістового модуля. Передбачено 2 підсумкові контрольні роботи, які можуть проводитися у формі:

- письмового тестування;
- комп'ютерного тестування (з використанням платформи Moodle);
- розв'язування практичних завдань.

Підсумкові контрольні роботи можуть бути проведені в синхронному режимі (як аудиторна контрольна робота) або асинхронному режимі (наприклад, засобами платформи Moodle, Teams).

Викладач завчасно інформує здобувачів про терміни проведення, зміст та форму підсумкових контрольних робіт.

Політика викладача щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти. Результати навчання, здобуті шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти, визнаються у ВНУ імені Лесі Українки на основі Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній т/або інформальній освіті у ВНУ імені Лесі українки (<https://bit.ly/3dquuuY>).

Визнання результатів навчання, отриманих у формальній освіті, можливе: під час переведення здобувача освіти з іншого закладу вищої освіти; під час поновлення здобувача освіти на навчання до ВНУ імені Лесі Українки; за результатами навчання в рамках програм академічної мобільності, програм «Подвійний диплом»; за результатами вступу на перший (бакалаврський) рівень на базі освітнього рівня «фаховий молодший бакалавр», освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»; за результатами навчання, здобутими з використанням елементів дуальної освіти; під час навчання здобувача освіти у двох і більше закладах освіти або ОПП.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, визнаються шляхом валідації.

Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як ОК в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, контрольній роботі тощо, які передбачені силабусом ОК.

Здобувачі освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті (курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, літні чи зимові школи, бізнес-школи, тренінги, майстер-класи, наукові публікації, науково-дослідна робота, робота у наукових гуртках, індивідуальні завдання, що поглиблюють навчальний матеріал освітньої компоненти, навчання на таких платформах як: Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших) в обсязі, що загалом не перевищує 10% від загального обсягу кредитів, передбачених ОП. На бакалаврському рівні це не більше ніж 6 кредитів.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або під час вивчення ОК, але довший термін, наприклад, не пізніше 01 грудня та 01 травня, враховуючи ймовірність непідтвердження здобувачем результатів такого навчання.

Політика щодо академічної доброчесності. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Списування під час виконання практичних завдань, індивідуальної самостійної роботи студента, заборонені.

Політика щодо академічної доброчесності визначена Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/jntduw>) та Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/aagxg>).

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Терміни виконання практичних робіт, самостійної роботи викладач повідомляє на перших заняттях або прописує на інтернет-платформі курсу. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

Політика щодо додаткових (бонусних) балів: здобувачам освіти можуть бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю максимум 15 балів за такі види робіт: опубліковану наукову статтю у фахових виданнях України чи рецензованих закордонних журналах – 10 балів; публікацію тез – з виступом на конференції 5 балів, без виступу – 3 бали; підготовку та участь у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 7 балів; перемогу у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 15 балів; подачу проектних заявок на участь в студентських програмах обміну, стипендійних програмах, літніх та зимових школах тощо – 7 балів.

V. Підсумковий контроль

Підсумковий семестровий контроль проводиться у вигляді екзамену, який передбачає засвоєння здобувачем освіти теоретичного матеріалу та практичних вмінь і навичок з ОК за семестр. Під час складання екзамену здобувач може отримати від 0 до 30 балів.

Здобувач освіти допускається до складання іспиту з ОК, якщо він протягом поточної роботи набрав не менше 35 балів. Для отримання допуску здобувач освіти має відпрацювати практичні роботи до дати іспиту під час основної сесії. Оцінки за відпрацьовані роботи виставляються в електронний журнал успішності поруч або замість «н». У випадку, якщо здобувач освіти отримав менше ніж 35 балів, він не може бути допущеним до екзамену і повинен бути відрахований за академічну неуспішність.

Підсумкова семестрова оцінка виставляється без складання іспиту, якщо здобувач освіти успішно виконав усі завдання, передбачені силабусом освітнього компоненту, і набрав при цьому 75 балів і більше. Така оцінка виставляється у день проведення екзамену за умови обов'язкової присутності здобувача освіти. У разі незадовільної підсумкової семестрової оцінки, або за бажання підвищити рейтинг, здобувач освіти складає екзамен (30 балів), а його результат за модульні контрольні роботи анулюється.

Екзаменаційна оцінка визначається в балах від 0 до 30 балів за результатами виконання екзаменаційних завдань: 2 теоретичних питання (10 балів за кожне питання), задача/кейс (10 балів за вірний розв'язок) відповідно до програми курсу.

Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком освітнього процесу.

Перелік питань на іспит

1. Мета, зміст і організація управлінського обліку
2. Сутність та завдання управлінського обліку
3. Етапи розвитку управлінського обліку
4. Предмет, метод, принципи і функції управлінського обліку
5. Відмінності та взаємозв'язок між управлінським та фінансовим обліком

6. Організація управлінського обліку
7. Склад витрат виробництва та їх класифікація
8. Мета та підходи до класифікації витрат в управлінському обліку. Нормативне забезпечення
9. Класифікація витрат виробництва
10. Класифікація витрат для цілей фінансового обліку
11. Класифікація витрат для цілей управлінського обліку
12. Поведінка та функція витрат
13. Поведінка витрат
14. Визначення функції витрат
15. Управлінські судження при визначенні оведінки витрат
16. Системи і методи обліку витрат і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг)
17. Характеристика і види систем виробничого обліку
18. Методи обліку витрат
19. Поняття собівартості та її види
20. Калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг)
21. Облік і калькулювання за повними витратами
22. Вітчизняні методи обліку і калькулювання за повними витратами
23. Зведений облік витрат
24. Зарубіжні методи обліку і калькулювання повних витрат
25. Облік і розподіл непрямих витрат
26. Облік і калькулювання за змінними витратами
27. Сутність методу директ-костинг
28. Простий і розвинутий директ-костинг
29. Облік і калькулювання за нормативними витратами
30. Сутність та принципи нормативного обліку витрат
31. Облік нормативних витрат, змін та відхилень від норм
32. Суть системи обліку і калькулювання за нормативними витратами
33. Варіанти обліку за нормативними витратами та облік відхилення від норм
34. Аналіз відхилень від нормативів
35. Порівняльна характеристика нормативного обліку витрат і системи «стандарт-кост»
36. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу і прибутку
37. Методи аналізу взаємозв'язку «витрати-обсяг-прибуток»
38. Визначення точки беззбитковості за допомогою рівнянь
39. Маржинальний метод визначення точки беззбитковості
40. Графічний аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку
41. Аналіз взаємозв'язку «витрати-обсяг-прибуток» за умов асортиментності продукції (або багатопродуктового виробництва)
42. Основні припущення в аналізі взаємозв'язку «витрати-обсяг-прибуток»
43. Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень
44. Загальна характеристика управлінських рішень
45. Поняття релевантності інформації
46. Типи операційних рішень. Аналіз і вибір альтернативних варіантів
47. Оптимальне використання ресурсів в умовах обмеження
48. Бюджетування і контроль витрат, доходів і фінансових результатів діяльності підприємства
49. Бюджетування як інструмент управлінського контролю та види бюджетів
50. Порядок складання та взаємоузгодження бюджетів
51. Методика і техніка контролю за виконанням
52. бюджетів і аналіз відхилень
53. Облік, контроль і звітність за центрами відповідальності

54. Сутність і види центрів відповідальності
55. Концепція обліку за центрами відповідальності
56. Організація обліку і контролю за центрами відповідальності
57. Принципи і методи трансфертного ціноутворення
58. Стратегічний управлінський облік
59. Управлінський облік у системі стратегічного менеджменту
60. Управління на основі аналізу діяльності
61. Облік витрат для безперервного вдосконалення діяльності

VI. Шкала оцінювання

Оцінювання результатів складання підсумкового контролю у вигляді екзамену здійснюється у порядку, передбаченому прийнятою в Університеті системою контролю знань за 100-бальною шкалою з переведенням у шкалу ECTS та лінгвістичну оцінку.

Таблиця 3

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	необхідне перескладання

Критерії оцінювання результатів навчання:

90-100 балів (відмінно): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента в повному обсязі, у встановлені терміни й повно виконав завдання поточного оцінювання; відповіді правильні, обґрунтовані, логічні, містять аналіз і систематизацію, зроблені аргументовані висновки та прослідковується активність здобувача працює протягом усього курсу.

82-89 балів (дуже добре): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на поглибленому рівні; виконав більшу частину завдань поточного оцінювання; відповіді здебільшого правильні, усі передбачені силабусом навчальні завдання виконані, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані.

75-81 балів (добре): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на підвищеному рівні, може усвідомлено застосовувати знання та вміння для висвітлення суті питання; усі передбачені завдання виконані; деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо.

67-74 балів (задовільно): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на середньому рівні, теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених силабусом завдань виконано.

60-66 балів (достатньо): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на прийнятному рівні, теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених силабусом завдань не виконані або виконані із значною кількістю помилок.

1-59 балів (незадовільно): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, теоретичний зміст курсу не освоєний, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених силабусом завдань не виконано або містять грубі помилки.

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна

1. Садовська І. Б. Управлінський облік : конспект лекцій. Луцьк : ВНУ імені Лесі Українки, 2025. 94 с.
2. Садовська І. Б. Управлінський облік : методичні рекомендації до практичних занять. Луцьк : ВНУ імені Лесі Українки, 2025. 160 с.
3. Садовська І. Б. Управлінський облік : методичні рекомендації до самостійної роботи. Луцьк : ВНУ імені Лесі Українки, 2025. 88 с.
4. Sadovska I., Tluchkevych N., Nahirska K., Nuzhna O., Shulha O., Safarova A., Skoruk O., Melnyk K. Praxeology of the engineering theory of management accounting in enterprises of the agricultural sector: a system of derived balances (in Ukrainian context). AD ALTA: Journal of interdisciplinary research. 2023. Vol. 13(2). Special Issue XXXV. P. 116-121. (Web of Science, Q3) <https://www.magnanimitas.cz/ADALTA/130235/PDF/130235.pdf>
5. Essential Guide to Managerial Accounting. 2023. <https://www.netsuite.com/portal/resource/articles/accounting-software/essential-guide-to-managerial-accounting.shtml>
6. Sadovska I., Tluchkevych N., Nahirska K., Nuzhna O., Shulha O., Safarova A., Skoruk O., Melnyk K. Praxeology of the engineering theory of management accounting in enterprises of the agricultural sector: a system of derived balances (in Ukrainian context). AD ALTA: Journal of interdisciplinary research. 2023. Vol. 13(2). Special Issue XXXV. P. 116-121. (Web of Science, Q3) <https://www.magnanimitas.cz/ADALTA/130235/PDF/130235.pdf>

Додаткова

1. Управлінський облік на підприємстві: як впровадити з нуля? <https://upr.ru/article/upravlencheskij-uchet-opyt-vnedreniya-s-nulya/>
2. Управлінський облік: як управляти компанією на основі показників. Вебінар. <https://www.youtube.com/watch?v=cCT6aUAtC8Q>

Інтернет-ресурси

1. Національна бібліотека імені В. І. Вернадського. URL: www.nbvu.gov.ua
2. Офіційний портал Верховної Ради. URL: <https://www.rada.gov.ua/>
3. Управлінський облік для керівника. Агентство з Міжнародних стандартів фінансової звітності. URL: <https://amsfo.com.ua/course-category/upravlinskyj-oblik/>